

[Lange.]

at komme vanskeligt stillede Privatbaner til Hjælp og dog foretage en forstandig og forsvarlig Anvendelse af de dertil anvendte Beløb. Der er vel ogsaa her i Rigsdagen nogen Tvivl om det formaalstjenlige i at yde en saadan Hjælp. Der kan jo anføres, at naar Privatbanerne ikke kan konkurrere med Rutebiler, saa maa de give op. Det er givet, at Rutebilerne mange Steder paa en god Maade imødekommer Befolkningens Krav om Trafikkens Besørgelse. For Rutebilernes Vedkommende synes det ogsaa, som det økonomisk kan gaa, og jeg tror i hvert Tilfælde ikke, man kan redde Jernbanedriften ved at lægge Rutebilerne Hindringer i Vejen. Der vil derfor sikkert blive visse Privathaner, som maa standse og overlade Trafikkens Besørgelse til Bilerne. Men paa den anden Side mener jeg, at der i andre Egne vil ske stor Skade, hvis de private Jernbaner standser. En stor Del af Trafikken nødvendiggør, at der er Baner, ikke mindst den Trafik, som koncentrerer sig om enkelte Tider og enkelte Dage. Den vil ikke kunne besørges af Rutebiler, og en stor Del af Godstrafikken vil vanskeligere kunne besørges af Biler, i hvert Tilfælde ikke med den samme Bekostning, som det kan gøres for af Banerne. Jeg synes derfor, alt taget i Betragtning, heller ikke, der er noget urimeligt i, at Staten i visse Tilfælde yder sin Hjælp under den Form, som er foreslaaet i det foreliggende Forslag.

Der er jo — man kan sige desværre — ogsaa adskillige Statsbanestrækninger, der arbejder med betydeligt Driftsunderskud, som maa betales af Skatteyderne ogsaa paa de Egne, hvor man ingen Statsbane har. Det forekommer mig derfor heller ikke unaturligt, at der af Staten ydes Hjælp i Form af Laan eller Tilskud til Anskaffelse af moderne Materiel, naar Egnen i øvrigt betaler Banernes Underskud. Moderniseringen af Banernes Materiel vil vel hovedsagelig sige Overgangen fra Dampdrift til Motor-drift, og der er heller ikke nogen som helst Tvivl om, at i mange Tilfælde kan Spørgsmaalet løses ved en saadan Ændring i de bestaaende Forhold, idet nogle af de Baner, som er nær ved at kunne betale sig, vil kunne komme til at betale sig, hvis man sætter dem i Stand til paa rimelige Vilkaar at gaa over til Motordrift. Jeg synes da, det er

ganske naturligt, at Staten yder sin Hjælp til, at disse Privatbaner paa rimelige Vilkaar kan rejse de Laan, som Overgangen til anden Drift nødvendiggør, og jeg kan derfor støtte den Del af Forslaget, som gaar ud paa at yde Laan til Privatbaner til Anskaffelse af Materiel. Jeg kan ogsaa yde min Støtte til den anden Form for Hjælp: Tilskud til Privatbaner til Anskaffelse af saadant Materiel, selv om det naturligvis vilde have været heldigere, om man kunde indskrænke sig til at yde Laan, som man kunde have Udsigt til at faa tilbagebetalt. Jeg kan endvidere yde min Tilslutning til, at Staten i det Materiel, der anskaffes, faar Pantessikkerhed for sine Laan, ligesom jeg kan slutte mig til den Ændring, der er foretaget i Lovforslaget af det andet høje Ting, hvorefter Kommuner, der yder Hjælp, kan faa sekundært Pant, selv om jeg maa indrømme, at Værdien af dette sekundære Pant vist vil vise sig at være noget tvivlsom.

Jeg skal saa kun til Slut gøre en enkelt Bemærkning om Lovforslagets § 5, der indeholder Bestemmelserne om Beløbets Tilvejebringelse, idet der gives Finansministeren Bemyndigelse til at faa inddækket de Udgifter, som Statskassen maatte have, ved Udstedelse af Statsobligationer til en Rente af ikke over 5 pCt. p. a. Jeg synes i og for sig, det er mærkeligt, at Finansministeren, samtidig med at han henvender sig til Landets Kreditforeninger og opfordrer dem til at standse Udstedelsen af 5 pCt.s Obligationer, selv søger Bemyndigelse for Staten til at udstede 5 pCt.s Obligationer. Hvis denne Betragtning, at de 5 pCt.s Kreditforeningsobligationer trykker Kurserne paa de lavere forrentede Obligationer, er rigtig, maa det være urigtigt, at Staten faar Ret til at udstede Obligationer med 5 pCt.s Forrentning. Jeg mener nu ikke, denne Betragtning er rigtig. Jeg mener, at den Opfattelse, at de 5 pCt.s Obligationer skulde trykke Kurserne paa de 4½ og 4 pCt.s Obligationer, er urigtig, og jeg mener, man kan henvise til, at Udviklingen i tidligere Perioder med et faldende Renteniveau har vist, at der intet var i Vejen for, at de lavrentede Obligationer kunde komme op til Pari eller i Nærheden af Pari, selv om der fandtes Obligationer med en højere nominal Rente. Men jeg mener paa den anden Side, at naar Regeringen har den Opfattelse, at